



Een eigen plaats voor Messiaanse Joden

‘Waarom zouden Messiasbelijdende Joden zich aan de Thora moeten houden, als zij Jezus willen volgen?’ Mij trof het antwoord dat een Messiaanse Jood in Jeruzalem onlangs gaf op die vraag. ‘Omdat ik hoop dat er leden zullen zijn van het Joodse volk, die Jezus verwachten als Hij terugkomt!’

Blijvend onderscheid?

Historisch is dit te begrijpen. Het is namelijk altijd zo gegaan, dat als Joden tot geloof in Jezus komen, zij hun Joodse identiteit verliezen. Soms werden ze daartoe gedwongen door de kerk. Maar ook waar dat niet zo was, zijn er nooit gemeenten geweest die enkele generaties achtereen bleven bestaan als Joodse gemeenschap die Jezus als Messias wilde belijden. Na een generatie was zo'n gemeente door vermenging opgegaan in de gemeenschap van de kerk, vooral omdat men zich niet aan de Joodse wet bleef houden. 'De beste manier om ons als Joden te blijven onderscheiden is dat we ons blijven houden aan de Thora, in het bijzonder aan die regels die God specifiek voor het volk Israël gegeven heeft,' zo stelde de jonge voorganger in Jeruzalem.

Blijft dat onderscheid dan gelden voor Joden die Jezus volgen als hun Heiland? Het antwoord op die vraag moet uiteraard uit de Bijbel komen. Geeft Paulus niet duidelijk aan, dat Jood en Griek één zijn? Laat Jezus ons niet zien, dat voedsel je niet onrein kan maken? Dat betekent toch dat ook Joden zich niet meer aan de reinheidswetten hoeven te houden als zij Jezus volgen?

Een groot aantal Messiaanse Joden kent deze teksten maar benadrukt toch dat men zich wel moet blijven onderscheiden. Eenvoudig omdat Jezus zelf aangeeft dat Hij niet gekomen is om de wet te ontbinden. Jezus bleef zich aan de Thora houden, net als zijn discipelen. Hij verzette zich in de genoemde uitspraak tegen een verkeerde manier om de Thora te houden. Hij wijst bepaalde Farizee-

en terecht, die denken dat je rein zou kunnen worden door de spijswetten zelf, of door de sabbat zelf. Jezus wijst op de kern: het gaat om het hart, waarin je wilt gehoorzamen. Maar daarmee keurt Hij de wetten niet af. Om die reden blijft een heel aantal Messiasbelijdende Joden het belang van de Thora zien, ook van die wetten die het onderscheid maken tussen Joden en niet-Joden.

Mark Kinzer

De Messiaans Joodse theoloog Mark Kinzer schreef daar onlangs een nieuw boek over. Hij roept de kerk uit de heidenden op om oog te hebben voor Joden, die zich graag aan de Thora blijven houden. Laat daar ruimte voor zijn in de kerk, vraagt hij. Dat betekent niet dat Joden en heidenen op verschillende manieren zalig kunnen worden. Het geloof in Jezus Christus is voor Jood en Griek de enige weg, onderstreept hij. Maar laten Joden ruimte krijgen binnen de kerk om Joden te blijven. Nergens vraagt de Bijbel dat zij hun Jood zijn moeten opgeven. Integendeel. Ook hij hoopt dat als Jezus terugkomt er mensen uit zijn eigen volk zullen zijn die Hem verwachten. <

Op de website van het Centrum voor Israël Studies vindt u meer over het genoemde boek van Mark Kinzer.



Verbonden met Israël door de Psalmen

In ons visiedocument 'Voorgoed Verbonden' geven we aan dat we als kerken een blijvende relatie hebben met het Joodse volk. Verbonden, omdat we samen met de synagoge de Here, de God van Israël, groot maken (Luk. 1:68). Blijvend, omdat we verbonden met Christus, die 'een dienaar van besnedenen is geweest', geroepen worden om ons met zijn volk (Israël) te verheugen. We mogen samen de lofprijzing aanheffen (Rom. 15:8,10,11). De verbondenheid in de lofprijzing van de God van Israël wordt sterk beleefd in het reciteren en zingen van de Psalmen. Daar stemmen we met Israël in, zoals het eens begonnen is in:

de tempel

Het liturgisch gebruik van de Psalmen heeft z'n oorsprong in de liturgie van de tweede tempel. Iedere dag van de week kreeg toen een eigen Psalm. In het joodse geschrift m Tamid 7:4 lezen we, dat dit de psalmen 24, 48, 82, 94, 81, 93 en 92 waren. De laatste psalm, 'Een lied voor de sabbatdag', verwees al naar de 'toekomstige tijd', naar 'het eeuwige leven' dat het karakter van de blijvende sabbatsrust zal dragen (vgl. Hebr. 4:1-13). Rabbi Akiba zegt over dit gebruik: Psalm 24 op de eerste dag, omdat God heerst over het heelal. Psalm 48 op de tweede dag, want toen scheidde Hij zijn werken, vormde een beschuttende koepel. Psalm 82 op de derde dag, Hij ontsluitte de aarde en stelde het recht in. Psalm 94 op de vierde dag, toen Hij zoon en maan schiep en de verafgoding daarvan als onrecht veroordeelde. Psalm 81, op de vijfde dag, waarop God vogels en vissen schiep om zijn Naam te

verheerlijken. En hoe heerlijk is zijn Naam als Verlosser. Psalm 93, omdat Hij toen zijn werk heeft voltooid en zijn koningschap toonde. Nadat de Tempel is verwoest werd de lofzang gaande gehouden in:

de synagoge

De Psalmen worden hier uitgesproken als gebeden. Gezongen ook, nu door de chazan, de voorzanger, maar zonder muziekinstrumenten. Die zijn in orthodoxe kring verboden uit verdriet om de verwoesting van de tempel. De gemeente stemt in met woorden als Amen, Halleluja en Hosanna en antwoordt met het nazeggen van halve of hele zinnen. Ook hier klinkt de psalm van de dag.

In de vrijdagavonddienst met kabbalat Sjabbat (ontvangst van de Sabbat) wordt met de Psalmen 95, 99, 29, 92 en 93 Gods koningschap bezongen. Bij het ochtendgebed krijgt de lofprijzing extra accent met de Psalmen 100 en 145 t/m 150. Ze worden op Sabbat en feestdagen voorafgegaan door de Psalmen 19, 34, 90, 91, 135, 136, 92 en 93. Indrukwekkend is het reciteren van het Hallel, de Psalmen 113-118 en 136, op de Grote Feesten. Wij kennen dat ook uit de Evangelieën als Jezus na de Pesachmaaltijd de Lofzang zingt (Matth. 26:30). Daarnaast is met elk van de feesten van Israël wel een Psalm verbonden, zoals: Psalm 7 op Poerim, 47 met Nieuwjaar, 12 op de achtste dag van het Loofhuttenfeest, 103 en 130 met Nieuwe Maan. Psalmen dus, in tempel en synagoge. Van meet af aan hebben de Psalmen ook een belangrijke functie vervuld in:

de kerk

In 'De joodse wortels van de christelijke eredienst' zegt dr. R. Boon dat door de

Psalmen 'de gemeente in haar geheel actief betrokken werd in de vormgeving van de eredienst'. Het *Halleluja* en het bekrachtigend *Amen* werd gezamenlijk uitgesproken. De beurtzang klonk op bij het zingen van Psalm 136. 'Het synagogaal gebruik om de Psalmen vooral hun plaats te geven tussen de schriftlezingen en de gebeden in, werd door de kerk gehandhaafd.' De eerste volgelingen van Jezus wisten en voelden zich met de synagoge verbonden. Geen plaatsvervangend maar verbondenheid gaf de toon aan. Dat behoort zo te blijven en daarom mogen de psalmen niet in onze erediensten gaan ontbreken. <



David met harp van Jip Wijngaarden

De Heer is mijn herder

In museum Sjoel Elburg is tot 6 februari 2016 een prachtige tentoonstelling over de Psalmen te zien. Door de kunstenaars Henk Pietersma, Jip Wijngaarden en Ria van Oosten worden Psalmen in beeld gebracht. Museum Sjoel Elburg, in de Graaf Hendriksteeg 2, is op dinsdag t/m zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur open.

